

**Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej**

Programy krajowe w perspektywie 2021-2027

Małgorzata Urbańska
Departament Strategii, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

Forum Wymiany Doświadczeń, Olsztyn 17.01.2023 r.

Umowa Partnerstwa – nowy okres programowania 2021-2027

Co za nami?

- ✓ Zaakceptowanie Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027 przez KE (30 czerwca 2022 r.)
- ✓ Przekazanie wszystkich programów (16 regionalnych + 8 krajowych) przez system SFC do KE
- ✓ Akceptacja wszystkich programów krajowych i regionalnych przez KE
- ✓ Wszystkie programy Interreg zostały zatwierdzone przez KE
- ✓ Uznanie przez KE 16 warunków za spełnione przez Polskę

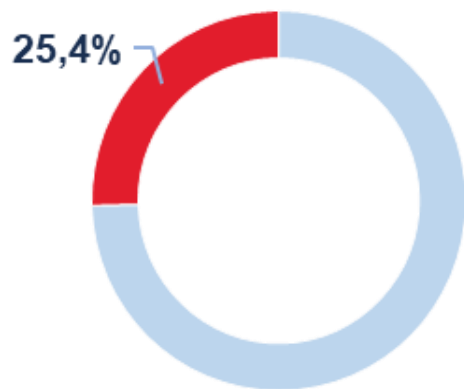
Kolejne kroki

- ❑ Uzyskanie akceptacji pozostałych 4 warunków przez KE
- ❑ Do 28 grudnia 2022 r. do Polski z KE wpłynęły zaliczki na łączną kwotę ponad 1066 mln euro (około 5 mld zł).
W ramach Funduszy Europejskich dla programów krajowych: 606 mln euro (ponad 2,85 mld zł), natomiast w ramach Funduszy Europejskich dla 16 Regionów: 460 mln euro (2,15 mld zł).
- ❑ Dotąd zaliczki otrzymały następujące programy:
 - PTFE – 8,25 mln EUR;
 - FEPW – 39,7 mln EUR;
 - FEnIKS – 362,8 mln EUR;
 - FENG -119,6 mln EUR.
- ❑ Uruchomienie Komitetów Monitorujących programów – IV kwartał 2022 r.
- ❑ Uruchomienie pierwszych konkursów dla beneficjentów – I kwartał 2023 r.

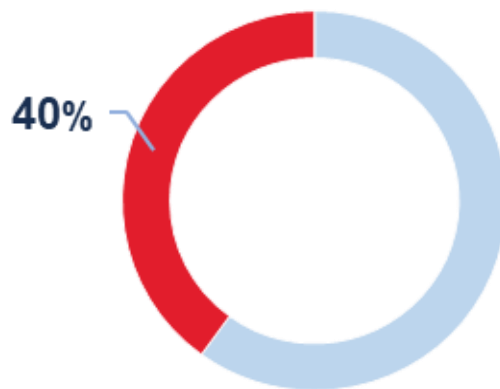
Decentralizacja finansowa polityki spójności

Udział samorządów województw w zarządzaniu funduszami europejskimi sukcesywnie rośnie

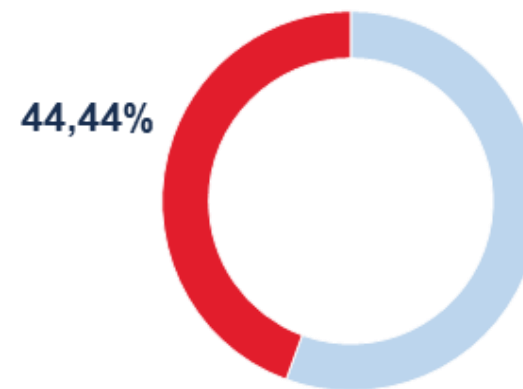
2007-2013

2014-2020

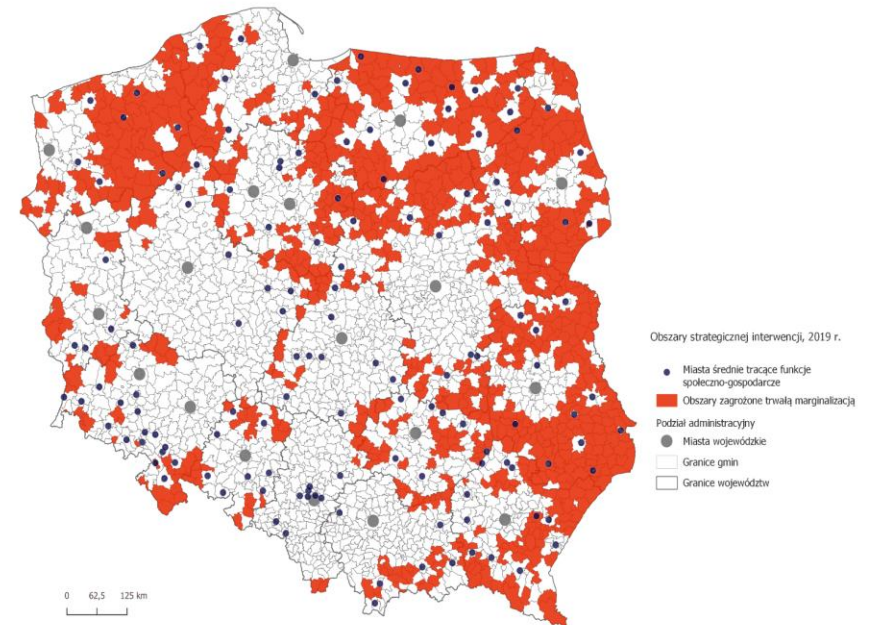

2021-2027

Wymiar terytorialny Umowy Partnerstwa 2021-2027

- 8% alokacji EFRR na poziomie krajowym na zrównoważony rozwój obszarów miejskich.
- Programy finansowane ze środków polityki spójności mogą sfinansować projekty na obszarach wiejskich w wysokości ok. 10 mld EUR.
- Cel 5 polityki spójności (Europa bliżej obywateli) - zwiększenie wpływu wspólnot lokalnych na kształt działań nakierowanych na rozwój terytoriów poprzez realizację strategii ukierunkowanych na zmiany strukturalne w obszarze gospodarczym, społecznym, środowiskowym.
- Zawijazywanie partnerstw samorządów lokalnych warunkuje dostęp do części środków polityki spójności – strategię ZIT/IIT lub strategia rozwoju ponadlokalnego.
- wsparcie dla OSI: obszary zagrożone trwałą marginalizacją oraz miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze - instrumenty terytorialne ZIT i IIT.
- mechanizmy interwencji na poziomie kraju mają zapewnić komplementarne wsparcie do wsparcia z poziomu regionalnego, np. poprzez ogłaszanie profilowanych konkursów, dedykowane koperty w naborach konkurencyjnych lub też preferencje w konkursach dla tej grupy docelowej lub konkretnych obszarów.

Program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 (FENG)

- Budżet programu to około 7,9 mld euro. Priorytety programu: Priorytet 1. *Wsparcie dla przedsiębiorców*, Priorytet 2. *Środowisko przyjazne innowacjom*, Priorytet 3. *Zazielenienie przedsiębiorstw*.
- Wsparcie realizowane będzie na obszarze całej Polski. **W wybranych konkursach mogą znajdować się preferencje dedykowane OSI:** miastom średnim tracącym funkcje społeczno-gospodarcze oraz obszarom zagrożonym trwałą marginalizacją.
- Celem wsparcia będzie zmniejszanie różnic w innowacyjności pomiędzy polskimi regionami, przekazywania doświadczeń dotyczących wsparcia B+R+I między instytucjami krajowymi i regionalnymi oraz wspólnego uczenia się, w jaki sposób doskonalić ekosystemy innowacji.
- Dodatkowo, wsparcie ukierunkowane będzie na tworzenie lepszych warunków organizacyjno-prawnych oraz infrastrukturalnych dla rozwoju MŚP poprzez rozwój potencjału instytucji publicznych do prowadzenia interwencji wspierających rozwój przedsiębiorstw.
- Z budżetu programu ok. 900 mln EUR zostanie przeznaczonych na rzecz rozwoju obszarów wiejskich lub sektora rolno-spożywczego (szczegółowy zakres, forma oraz kwota zostanie określona na etapie przygotowania Szczegółowego opisu priorytetów FENG).

<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-2021-2027/feng/>

Program Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (FERC)

- Budżet programu to około 2 mld euro. Program ma charakter ogólnokrajowy, nie proponuje preferencyjnych zasad wyboru dla projektów realizowanych na OSI oraz dla projektów wynikających ze strategii terytorialnej (ZIT lub IIT), niemniej odbiorcą wsparcia są także samorzady lokalne.
- Program przewiduje dwa priorytety, których interwencja – ze względu na specyfikę - będzie realizowana m.in. na obszarach strategicznej interwencji (priorytet 1. Budowa infrastruktury szerokopasmowej oraz priorytet 2. Zaawansowane usługi cyfrowe).
- Możliwe wsparcie dla samorządu lokalnego w zakresie:
 - zwiększenia dostępu do ultraszybkiego internetu szerokopasmowego
 - zaawansowanych usług cyfrowych
 - e-Państwa
 - cyberbezpieczeństwa
 - nauki i kultury
 - społeczeństwa i gospodarki (współpraca międzysektorowa, wsparcie umiejętności cyfrowych kadr zaangażowanych w świadczenie usług , produktów i procesów cyfrowych).

MINISTERSTWO FUNDUSZY I POLITYKI REGIONALNEJ

<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-2021-2027/ferc/>

Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS)

- Budżet programu to 21,7 mld euro. Program nie przewiduje działań skierowanych wyłącznie do konkretnych terytoriów. Niemniej, ukierunkowanie interwencji na OSI może nastąpić np. poprzez premiowanie kryteriów wyboru projektów. JST będą mogły korzystać z oferty programu, o ile ich problemy mają charakter strukturalny i występują powszechnie na terytorium Polski.
- Główne obszary interwencji planowanej w ramach programu, z których będą mogły korzystać samorządy lokalne, to m.in.:
 - zwiększenie dostępności do miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3,
 - rozwój kompetencji cyfrowych społeczeństwa (Klub Rozwoju Cyfrowego – pierwszy etap to pilotaż w 64 miastach),
 - projekty wdrażające rozwiązania na rzecz dostępności w podmiotach publicznych,
 - działania szkoleniowe i doradcze związane z rozwojem kompetencji pracowników jednostek samorządu terytorialnego w zakresie cyfryzacji edukacji,
 - działania w zakresie wsparcia JST zlecających realizację usług społecznych podmiotom ekonomii społecznej (premia społeczna/włączenie społeczne),
 - wsparcie publicznych służb zatrudnienia (obsługa cudzoziemców, rozwój kwalifikacji i kompetencji).

<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-2021-2027/fers/>

Program Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027 (FERS)

Program skierowany do 5 województw wschodnich oraz województwa mazowieckiego (bez Warszawy i 9 otaczających ją powiatów). Wartość Programu to 2,65 mld euro. Cały FEPW, jako dodatkowy instrument polityki spójności UE, wzmacnia interwencję innych programów krajowych i regionalnych, w celu przyspieszenia tempa rozwoju OSI Polska Wschodnia. Ponadto niektóre działania FEPW będą bezpośrednio adresowane do OSI krajowych, tj. miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze oraz obszarów zagrożonych marginalizacją.

- Priorytety Programu FEPW:
 - Przedsiębiorczość i innowacje – 500 mln euro
 - Energia i klimat – 430 mln euro
 - Zrównoważona mobilność miejska – 420 mln euro
 - Spójna sieć transportowa – 1,120 mln euro
 - Zrównoważona turystyka – 140,4 mln euro

<https://www.polskawschodnia.gov.pl/strony/o-programie/fe-dla-polski-wschodniej-2021-2027/>

Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS)

- Budżet programu to ponad 24 mld euro. Priorytety Programu:
 - PRIORYTET I: Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z Funduszu Spójności
 - PRIORYTET II: Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z EFRR
 - PRIORYTET III: Transport miejski
 - PRIORYTET IV: Wsparcie sektora transportu z Funduszu Spójności
 - PRIORYTET V: Wsparcie sektora transportu z EFRR
 - PRIORYTET VI: Zdrowie
 - PRIORYTET VII: Kultura

- Możliwe będzie **dotychczasowe preferencyjne potraktowanie OSI**, w formie:
 - dedykowanych sektorowych kryteriów wyboru projektów (możliwość uzyskania dodatkowych punktów),
 - dedykowanych kopert w naborach konkurencyjnych (tam gdzie to zasadne),
 - naborów skierowanych stricte do OSI.

- Obszary, które zostały zidentyfikowane jako potencjalnie służące wsparciu OSI będą dotyczyły m.in. odnawialnych źródeł energii, adaptacji do zmian klimatu, gospodarki ściekowej, transportu i zdrowia.
- Kwota **1,63 mld euro** zostanie przeznaczona na rzecz rozwoju obszarów wiejskich.

<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-2021-2027/feniks/>

12 Programów Interreg 2021-2027

Cel wsparcia: współpraca europejskich regionów ponad granicami, rozwiązywanie wspólnych problemów

Dla kogo:

- miasta/JST każdego szczebla, instytucje edukacyjne i kulturalne,
- uczelnie, jednostki naukowo-badawcze,
- placówki medyczne,
- służby: np. policja, straż pożarna,
- stowarzyszenia, fundacje, organizacje pozarządowe, parki ochrony przyrody, kościoły i związki wyznaniowe.

Zasady:

- refundacja do 80% wydatków w projekcie (90% w przypadku programu Polska-Ukraina),
- szeroka tematyka dla projektów współpracy międzynarodowej (ochrona środowiska i przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatu, sprawy społeczne: edukacja, zdrowie, wsparcie dla kultury i turystyki),
- uproszczone metody rozliczania.

Broszura z przykładami projektów Interreg, która powstała na 15-lecie Interreg

<https://www.ewt.gov.pl/strony/o-programach/publikacje/publikacja-15-lat-programow-interreg-w-polsce/>

Szczegółowe informacje na temat poszczególnych programów Interreg znajdują się na stronie

<https://www.ewt.gov.pl/strony/o-programach/programy-interreg-2021-2027/>

Centrum Wsparcia Doradczego

Dziękuję za uwagę

www.cwd.info.pl

@CentrumWsparciaDoradczego

www.gov.pl/web/fundusze-regiony

@ministerstwofunduszyipolitykiregionalnej

#wspolnazprzez4

@MFIPR_GOV_PL

Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej
